

VODIČ ZA PROVEDBU MJERA U OKVIRU PROVEDBE LRSR

MJERE 3. Skraćivanje lanca opskrbe, plasman ribe i proizvoda ribarstva i akvakulture te jačanje pozicije lokalnog ribarskog sektora

SADRŽAJ:

1	UVOD	1
1.1	ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA	1
1.2	LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU	1
1.2.1	CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	1
1.2.2	SPECIFIČNI CILJ 2. JAČANJE RIBARSKE ZAJEDNICE, POVEĆANJE DOHOTKA, OČUVANJE I OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA.....	1
2.	MJERA 3. Skraćivanje lanca opskrbe, plasman ribe i proizvoda ribarstva i akvakulture te jačanje pozicije lokalnog ribarskog sektora	2
3	Tijek provedbe LRSR	4
4	Kriteriji odabira	5
5	Obvezna dokumentacija uz Zahtjev za odobrenje promjena u projektima	7
6	Uputa za čuvanje dokumentacije	7
7	Popis proizvoda ribarstva i akvakulture	8
8	Primjeri dobre prakse	9

1 UVOD

Svrha ovog vodiča je približiti potencijalnim nositeljima projekta prijavu na Natječaj za Mjeru 5. LRSR LAGUR-a „Plodovi mora“. Sva pravila, upute i obveze nalaze se u tekstu Natječaja za Mjeru 5., njegovim obrascima i priložima.

1.1 ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA

Financijski instrument Europske unije koji doprinosi strategiji Europa 2020. te provedbi ciljeva iz Zajedničke ribarstvene politike je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (u daljnjem tekstu: EFPR). EFPR podupire održivi razvoj ribarstvenih područja prema pristupu lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice što doprinosi postizanju specifičnih ciljeva prioriteta Unije 4.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (eng. Community led local development; u daljnjem tekstu CLLD) je izraz kojim se koristi Europska komisija kako bi opisala pristup koji tradicionalnu razvojnu politiku, koja inače kreće odozgo nadolje, preokreće naopako – odozdo prema gore ili *bottom-up* pristup. Navedenim pristupom teži se postizanju ciljeva CLLD-a: povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije putem promicanja gospodarskog rasta, društvene uključenosti, stvaranja radnih mjesta i pružanja podrške zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi, uključujući diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu te prema ostalim sektorima pomorskog gospodarstva.

1.2 LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU

Odlukom o odobrenju LRSR izdane 06. lipnja 2017. godine Lokalnoj akcijskoj grupi „Plodovi mora“ ostvareni su svi preduvjeti za dodjelu ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna¹. Od ukupnog iznosa javne potpore 4.150.850,00 kuna je dodijeljeno za tekuće troškove i troškove provođenja LRSR, a ostatak u iznosu od 12.452.550,00 kuna je raspoloživo dionicima ribarstvenog područja LAGUR-a „Plodovi mora“ za provedbu projekta u okviru odobrenih mjera LRSR putem Natječaja koje objavljuje LAGUR. U Natječajima koji objavljuje LAGUR se propisuju uvjeti, kriteriji, način dodjele potpore i obveze sukladno postupcima koje LAGUR provodi prilikom odabira projekta u okviru odobrenih mjera LRSR.

Ribarstveno područje LAGUR-a Plodovi mora se sastoji od 5 jedinica lokalne samouprave:

- *Općine: Kali, Kukljica, Preko, Sali*
- *Grad Zadar (s naseljima: Babindub, Brgulje, Crno, Ist, Kožino, Mali Iž, Molat, Olib, Petrcane, Premuda, Rava, Silba, Veli Iž i Zapuntel)*

1.2.1 CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Određeni su ciljevi LRSR i identificirane aktivnosti odnosno mjere, kojima će se postići postavljeni specifični ciljevi sukladno identificiranim potrebama ribarstvenog područja. U ribarstvenom području LAGUR-a „Plodovi mora“ su identificirana dva specifična cilja:

- **Specifični cilj 1:** Očuvanje i povećanje kvalitete prirodne i kulturne baštine te promicanje ribolovne tradicije na području LAGUR-a
- **Specifični cilj 2:** Jačanje ribarske zajednice, povećanje dohotka, očuvanje i otvaranje novih radnih mjesta.

1.2.2 SPECIFIČNI CILJ 2. JAČANJE RIBARSKE ZAJEDNICE, POVEĆANJE DOHOTKA, OČUVANJE I OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA

U okviru specifičnog cilja 2: Jačanje ribarske zajednice, povećanje dohotka, očuvanje i otvaranje novih radnih mjesta postavljena su dva prioriteta:

- **Prioritet III Jačanje pozicije ribarskog sektora u lokalnom gospodarstvu s ciljem osiguranja lokalnog razvoja i dobrobiti ribarske zajednice**
- **Prioritet IV Poticanje alternativnih načina zarade i inovativnog poduzetništva**

¹ Od ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna, 85%, odnosno 14.112.890,00 kuna je iz proračuna EU, a 15%, odnosno 2.490.510,00 kuna, iz državnog proračuna RH.

1.2.2.1 **PRIORITET III JAČANJE POZICIJE RIBARSKOG SEKTORA U LOKALNOM GOSPODARSTVU S CILJEM OSIGURANJA LOKALNOG RAZVOJA I DOBROBITI RIBARSKE ZAJEDNICE**

2. MJERA 3. SKRAĆIVANJE LANCA OPSKRBE, PLASMAN RIBE I PROIZVODA RIBARSTVA I AKVAKULTURE TE JAČANJE POZICIJE LOKALNOG RIBARSKOG SEKTORA

Na području LAGUR-a postoji problem nedostatka objekata za prodaju i kupnju svježe ribe i proizvoda ribarstva i akvakulture, poglavito izražen na otocima gdje se svježa riba prodaje na mjestima koja nemaju osigurane minimalne uvjete ili se uopće ne prodaje u maloprodaji, a lokalni ribari teško ostvaruju prihod. Jedinice lokalne samouprave trebaju ulagati u prodajna mjesta koja ne zahtijevaju velika financijska ulaganja, ali osiguravaju kontrolu i kvalitetu proizvoda potrošačima. Kako bi se potaknula prodaja i povećala dostupnost svježe lokalne ribe i proizvoda ribarstva i akvakulture te povećala razina potrošnje i promijenile navike potrošača, nužno je osigurati sredstva i za opremanje i uređenje prodajnih prostora kako bi se omogućila dostatna i kvalitetna ponuda gotovih proizvoda prilagođena užurbanom načinu današnjeg života. Potrebno je potaknuti i iznaći nove modele i kanale suradnje u svrhu povezivanja ribara s kupcima. S jedne strane, svrha ove mjere je osigurati uvjete za povećanje ponude svježe i kvalitetne ribe lokalnom stanovništvu i prodaju tijekom turističke sezone, što će dovesti do smanjenja troškova i doprinijeti povećanju dohotka ribara. S druge strane, otvaranje, razvoj i promocija gastro punktova za prodaju gotovih proizvoda ribarstva i akvakulture ima za cilj valorizaciju lokalnih proizvoda i proizvođača, povezivanje lokalne kulinarske tradicije pripreme kvalitetnih i zdravih jela od ribe i drugih morskih organizama sa suvremenom turističkom ponudom. Uređenje i otvaranje gastro punktova je nastavak uspješno provedenog pilot projekta u organizaciji LAGUR-a „Razvoj i testiranje koncepta ponude brze hrane na temelju Jadranske ribe – CroSea“ čiji je koncept zamišljen kao priprema praktičnog, lako dostupnog i cjenovno prihvatljivog ribljeg obroka. Provedbom ove mjere povećat će se dostupnost i potaknuti potrošnja lokalnih proizvoda ribarstva i akvakulture na cijelom području LAGUR-a. Zbog nefleksibilnih brodskih i trajektnih linija koje povezuju otoke s kopnom, putnici troše po nekoliko sati dnevno čekajući na prijevoz i vozeći se brodom. Mjera je prvenstveno zamišljena za navedene ciljne skupine koje bi od takvih gastro punktova imale velikih koristi u smislu kvalitetnijeg iskorištavanja slobodnog vremena, zdravije prehrane i poticanja razvoja zdravih životnih navika. Još jedna bitna ciljna skupina koja se želi zahvatiti ovom mjerom jesu turisti i posjetitelji kojima se želi pružiti zdravija alternative prehrane, koja će im ujedno približiti lokalne proizvode ribarstva i akvakulture.

Da bi se omogućio daljnji razvoj i konkurentnost ribarskog sektora na domaćem i međunarodnom tržištu potrebno je prilagoditi se novim tržišnim uvjetima, povećati kvalitetu i standard proizvodnje te razvojem marketinga i jedinstvenih oznaka i promocijom ribarskih proizvoda osigurat će se valorizacija i jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda i njihovo pozicioniranje na tržištu. Sektor ribarstva na području LAGUR-a prepoznat je kao jedan od prioritarnih sektora i ima značajan potencijal za daljnji razvoj, a bez obzira na to potrošnja ribe i proizvoda ribarstva je nedovoljna. Potrebno je potaknuti potrošnju određenih morskih organizama i lokalnih proizvoda koji nisu dovoljno prepoznati na tržištu kao i potrošnju takozvane ribe druge klase. Turistički potencijal područja je izniman, ali je na pojedinim dijelovima LAGURA-a kao što su otoci nedovoljno iskorišten. Turisti i posjetitelji područja ne prepoznaju lokalne proizvode ribarstva i akvakulture. Iz tog razloga potrebno je stvoriti preduvjete za prepoznatljivost lokalnih proizvoda ribarstva i akvakulture te omogućiti povećanje prihoda lokalnog stanovništva od prodaje vlastitih proizvoda kroz poticanje ulaganja u stvaranja jedinstvenog vizualnog identiteta kao okosnice zajedničkih obilježja lokalnog stanovništva i lokalnih proizvoda koji čine identitet ribarske zajednice. Jačanje prepoznatljivosti ribarskog područja, proizvoda i usluga izradom jedinstvenog vizualnog identiteta se odnosi na ulaganja koja doprinose jačanju prepoznatljivosti i dodavanju vrijednosti ribarskim područjima, lokalnim proizvođačima, proizvodima i uslugama u sektoru ribarstva i akvakulture sa svrhom podizanja svijesti potrošača i jačanja percepcije i pozicije ribarskog sektora na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Cilj je i educirati zaposlene u ribarskom sektoru kako bi lakše pratili razvoj tehnologije i suvremene načine rada, omogućili im bolje poslovanje i suradnju (informatički tečajevi, tečajevi jezika i sl.), ali i obučili mlade za rad u ribarskom sektoru, prvenstveno zbog nedostatka prakse i „škole za ribare“. S druge strane, navedenom mjerom želi se riješiti problem nedovoljno obučene radne snage za pripremu i posluživanje jela od ribe i morskih organizama, nedostatak ponude lokalne svježe ribe (prednost se daje ribi iz uzgoja) i visoka cijena takvih obroka u ugostiteljskim objektima te nedostatak izvornih i tradicionalnih ribljih jela u ponudi. Cilj je educirati ugostitelje i/ili učenike ugostiteljskih škola kako bi se u budućnosti smanjila potreba za edukacijama, a povećala kvaliteta rada.

- **IME PROJEKTA:** [Fish from the boat – Riba s broda](#), Njemačka

Ovaj je projekt uspješno povezoao rastuću potražnju za svježom i lokalnom ribom uz korištenje jeftinih i raširenih IT tehnologija. Projekt je razvio sustav izravne prodaje ribe iz regije na obali Baltičkog mora koji koristi dinamičnu web stranicu www.fischvomkutter.de. Ribari šalju detalje o svom ulovu i procijenjeno vrijeme dolaska, koristeći svoje mobilne telefone (podatke šalju putem SMS-a na ovu internetsku stranicu dok su još na moru). Kupci tada mogu vidjeti gdje, kada i koja će riba biti dostupna za prodaju izravno s broda kada brod pristane u luku.

Primarni cilj projekta „Fish from the boat“ je gospodarski potaknuti tradicionalne ribarske djelatnosti u regiji, povećanjem mogućnosti izravne prodaje; pretvaranje kupnje ribe u iskustvo; te pružanje informacija o ribi i povijesti ribolova. Također, platforma služi za trenutačnu razmjenu informacija, na troškovno učinkovit način, kako bi se uskladila ponuda i potražnja između ribara i potrošača. Potrošači također mogu pristupiti ovoj informativnoj usluzi putem pametnih telefona, štedeći vrijeme, nepotrebna putovanja i nudeći svježe proizvode po atraktivnim cijenama. Osim specifičnih informacija o ribljim proizvodima, na stranicama se također nalaze sveobuhvatne informacije o povijesti ribarske industrije u regiji, metodama ulova, vrstama ulovljenih riba, ribarima i radu oko obalne zaštite. Ove dodatne informacije također se objavljuju na oglasnim pločama koje se nalaze na mjestima te u informativnim brošurama.

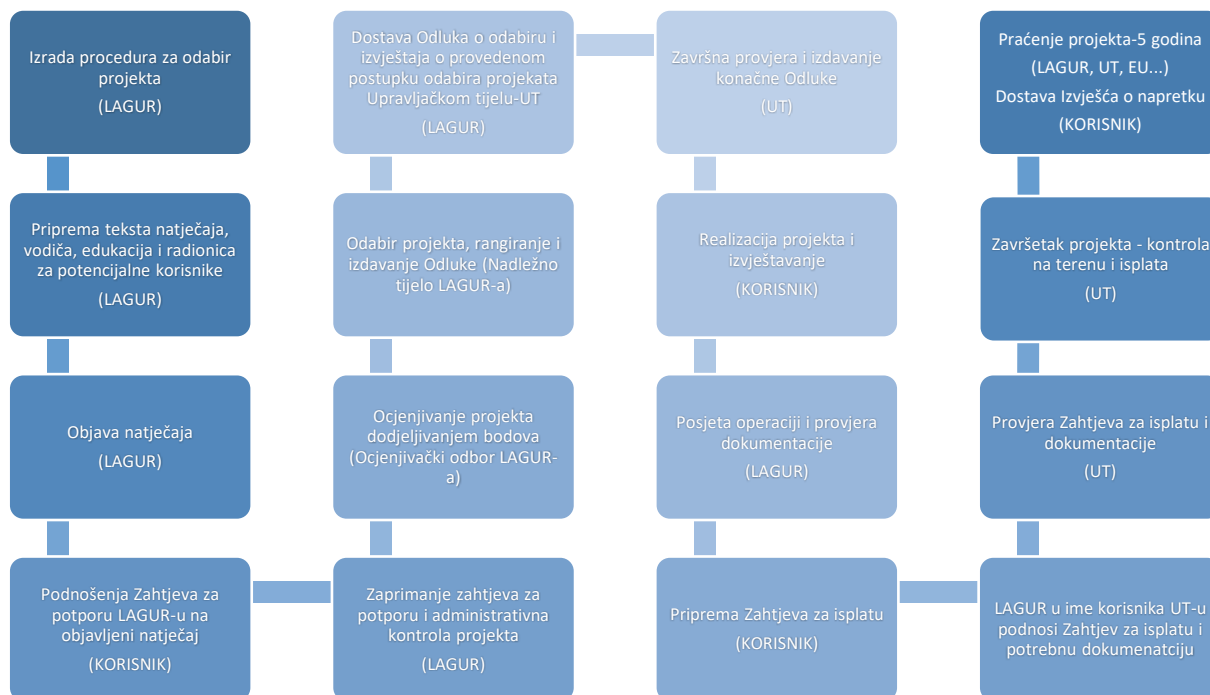
UWE je uspio razviti mrežu motiviranih dionika i organizacija, generirajući entuzijazam za projektom. Sudionici projekta su ribari, pomorske organizacije (kao što su muzejska luka Probstei u Wendtorfu, postaja morske biologije u Laboeu, pomorska informacijska ruta u Möltendorfu i akvarij IFMgeomar) i lokalne vlasti (općina Wentorf). Iako još nije moguće u potpunosti procijeniti dugoročne učinke projekta „Fish from the boat“, već se primjećuje da se postižu znatno više cijene (npr. 9€ po kilogramu fileta bakalara) putem izravne prodaje i marketinga u odnosu na veleprodaju, stoga se vjeruje da je poboljšana ekonomska stabilnost i osnovni prihodi 11 uključenih ribarskih društava. Štoviše, neke su ribarske tvrtke stvorile dodatne aktivnosti proširujući svoj asortiman proizvoda i sada imaju od 30 do 50% više korisnika. Osim toga, izravna prodaja svježe ulovljene ribe ne samo da otvara novi prodajni kanal za lokalne ribare, već i kupnju ribe pretvara u iskustvo i stoga pomaže u razvoju izravnog kontakta između kupaca i proizvođača.

Ukupna vrijednost projekta: 20.000,00 EUR
Prihvatljivi troškovi: 15.462,00 EUR
FLAG financirao: 8.484,00 EUR (55%)

3 TIJEK PROVEDBE LRSR

Grafikon 1. - Tijek provedbe LRSR

Nakon izrade procedura, pripreme teksta Natječaja te provedenih edukacija i radionica za sve potencijalne nositelje projekta, Natječaj će biti objavljen na mrežnim stranicama LAGUR-a. Oni nositelji projekta koji zadovolje sve uvjete navedene u Natječaju, mogu se prijaviti podnošenjem Zahtjeva za potporu te prilaganjem potrebne dokumentacije (Prilog I).

Nakon zaprimanja Zahtjeva za potporu slijedi administrativna kontrola projekata od strane LAGUR-a. Ocjenjivački odbor LAGUR-a ocjenjuje projekt dodjeljivanjem bodova, nakon čega nadležno tijelo LAGUR-a vrši odabir projekta kojima će biti dodijeljena bespovratna sredstva. Upravljačko tijelo donosi konačnu odluku o dodjeli sredstava te provodi posljednje provjere nakon čega se nositelju projekta dodjeljuje konačna Odluka. Nakon dobivene Odluke, kreće se u realizaciju projekta. Nositelj projekta je dužan izvještavati LAGUR o tijeku provođenja projekta. Tijekom samog postupka realizacije projekta moguće su i posjete operaciji i **kontrole na terenu**. Kontrola se može najaviti do 48 sati prije njenog provođenja.

Sljedeći korak je priprema Zahtjeva za isplatu. LAGUR u ime nositelja projekta prema UT-u podnosi Zahtjev za isplatu. Isplata bespovratnih sredstava slijedi nakon što UT provjeri Zahtjev za isplatu te svu potrebnu dokumentaciju koja se mora priložiti uz njega i obavi kontrolu na terenu. Nositelj projekta je dužan pet (5) godina poštovati uvjete koji su navedeni u Odluci o dodjeli sredstava.

Detaljan tijek provedbe projekta od prijave do završne isplate, obveze nositelja projekta i upute za provedbu, opisane su u tekstu Natječaja i dodatnim prilogima.

Detaljan opis kontrole na terenu te obveze nositelja projekta prilikom iste, propisane su u *Priručniku za korisnike Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020. o provedbi kontrole na terenu i obvezama korisnika* koji je dostupan na mrežnim stranicama Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/propisi-smjernice/>) i LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr/).

4 KRITERIJI ODABIRA

Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova temeljem podataka iz Zahtjeva za potporu i pripadajuće popratne dokumentacije koju je dostavio nositelj projekta.

KRITERIJ ODABIRA	max. br. BODOVA
1.1 Projekt doprinosi očuvanju radnih mjesta u godini m^1+2 (temeljem sati rada): a) Projektom se ne zadržavaju postojeća radna mjesta niti se povećava zaposlenost: 0 bodova b) Projektom su očuvana postojeća radna mjesta: 2 boda	2
1.2. Projekt doprinosi povećanju zaposlenosti (na temelju sati rada) u godini m^1+2 : a) Mikro poduzetnik: za svako projektom stvoreno po 1 radno mjesto : 1 bod (do max. 10 bodova) b) Mali poduzetnik: za svako projektom stvorena po 2 neto radna mjesta: 1 bod (do max. 10 bodova) c) Srednji i veliki poduzetnici: za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta: 1 bod (do ukupno 10 bodova)	10
1.3. Projekt doprinosi teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative: a) Projekt se provodi na području jedne jedinice lokalne samouprave: 0 bodova b) Projekt se provodi na području dvije jedinice lokalne samouprave: 2 boda c) Projekt se provodi na području koje uključuje tri ili više jedinica lokalne samouprave : 4 boda	4
1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja odvijaju se u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora: a) Naselja: Zadar, Kožino, Petrčane, Babindub, Crno: 0 bodova b) Naselja na otoku Ugljanu: 3 boda c) Naseljima na otocima I otoci: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava i naselja na Dugom otoku: 5 bodova	5
1.5. Identificirane aktivnosti: a) Projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost navedenu u LAGUR Natječaju: 0 bodova b) Projekt uključuje dvije ili više prihvatljive aktivnosti: 2 boda	2
1.6. Horizontalna pitanja: Prijavitelj projekta: a) Žena s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se prijavljuje: 2 boda b) Mlada osoba do 35 godina s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda c) Osoba sa invaliditetom s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda	6
1.7. Horizontalna pitanja: Promicanje održivog razvoja: a) Učinak neutralan: 0 bodova b) Učinak pozitivan: 2 boda	2
1.8. Projektni prijedlog se zasniva na revitalizaciji i promociji tradicijske baštine, vještina i metoda: a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.9. Projektni prijedlog doprinosi povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.10. Uključenost lokalne zajednice: u realizaciji projektne ideje uključeni su predstavnici više sektora (javni, civilni, gospodarski): a) Uključeni su predstavnici sva tri sektora: 10 bodova b) Uključeni su predstavnici dva sektora: 5 bodova c) Uključeni se predstavnici jednog sektora: 2 boda	10
SVEUKUPNO	51

Kriterij 1.1. Očuvanje radnih mjesta – mora se obratiti pažnja jesu li projektom očuvana radna mjesta. Kako bi se ostvarili dodatni bodovi po ovom kriteriju nije neophodno zaposliti nove djelatnike, već je jedino važno da se broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu nije smanjio. Ukoliko su projektom očuvana postojeća radna mjesta moguće je ostvariti maksimalna 2 boda.

Kriterij 1.2. Doprinos očuvanju zaposlenosti – ovise o veličini poduzeća, pa tako mikro poduzetnici za svako projektom stvoreno po jedno radno mjesto dobivaju jedan (1) bod, mali poduzetnici za stvorena 2 neto radna mjesta dobivaju po jedan (1) bod, a srednji i veliki poduzetnici dobivaju jedan (1) bod za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta. Prema ovom kriteriju moguće je ostvariti maksimalno deset (10) bodova.

Kriterij 1.3. Doprinos teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative – Teritorijalna kohezija kao cilj svodi se na to da se ljudima omogući optimalno iskorištavanje značajki područja u kojima žive. Nijedan europski građanin ne bi trebao biti zaklinut u pogledu pristupa javnim službama, stanovanja ili prilika za zapošljavanje na osnovu toga gdje živi. Teritorijalna kohezija nastoji postići uravnoteženiji i održiviji razvoj. Radi postizanja tog cilja potreban je integrirani pristup što podrazumijeva bolju koordinaciju između sektorskih politika na svakoj razini, od lokalne do europske, čvršću suradnju i bolje veze. Teritorijalnom kohezijom osobito se teži smanjenju razlika u stupnju razvoja pojedinih područja. Među njima se posebna pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama kao što su regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otočne, pogranične i planinske regije. Kako bi se ostvario što veći broj bodova unutar kriterija 1.3. poželjno je da se projekt provodi na više jedinica lokalne samouprave. Maksimalan broj bodova je četiri (4) boda.

Kriterij 1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja se odvijaju u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora – Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otoku Ugljanu moguće je ostvariti 3 (tri) dodatna boda. Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otocima i otocima: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava te naseljima na Dugom otoku ostvaruje pravo na maksimalnih 5 (pet) bodova.

Kriterij 1.5. Identificirane aktivnosti – unutar Mjere 5. prihvatljivo je devet aktivnosti (vidjeti više u članku 9. Natječaja). U slučaju da projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost nije moguće ostvariti dodatne bodove. Ako projekt uključuje dvije ili više prihvatljivih aktivnosti mogu se ostvariti maksimalna dva (2) boda.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.6. Promicanje ravnopravnosti muškaraca i žena i zabrana diskriminacije; jednake mogućnosti – potiče prepoznavanje i jačanje uloge žena u ribarskim zajednicama. Posebne aktivnosti u sklopu projekta mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena u ribarskom sektoru. Više o tome možete pročitati u FARNET-ovom vodiču „Socijalna uključenost kao pokretač dinamičnih ribarskih zajednica“ (https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/library/guide/farnet-guide-13-social-inclusion-vibrant-fishing-communities_en).

Kako bi se u sektor ribarstva i akvakulture privuklo mlado stanovništvo do 35 godina, u sklopu projekta, posebne aktivnosti mogu doprinijeti jačanju interesa, edukaciji i pružanju mogućnosti zapošljavanja. Sektor ribarstva, akvakulture i njima bliski sektori, ulaganjem u razne projekte i aktivnosti, čine ih pristupačnima ženama, mladima, ozlijeđenim ribarima, ali i osobama s invaliditetom, a njihovu ulogu u ribarskoj zajednici čine većom. Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projektom doprinosi promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca, zabrani diskriminacije po bilo kojoj osnovi te pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Ispunjavanjem kriterija 1.6. moguće je maksimalno ostvariti šest (6) bodova.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.7. Održivi razvoj i zaštita okoliša – Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projekt uključuje principe zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša u smislu npr. korištenja obnovljivih izvora energije, uvođenje procesa energetske uštede, boljeg gospodarenja otpadom, recikliranja, očuvanju bioraznolikosti ili zaštite okoliša u bilo kojem vidu.

Dodatna pojašnjenja horizontalnih načela i politika nalaze se i u Operativnom programu za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. koji je dostupan na sljedećoj poveznici <https://euribarstvo.hr/files/Operativni-program-za-pomorstvo-i-ribarstvo-RH-za-2014.-2020.-verzija-2018.-godina-3.pdf>. Ispunjavanjem kriterija 1.7. moguće je maksimalno ostvariti dva (2) boda.

Kriterij 1.8. Revitalizacija i promocija tradicijske baštine, vještina i metoda – Ako se projektom oživljavaju stare vještine, tradicionalni načini proizvodnje te tradicionalni proizvodi i običaji te se oni promoviraju širem krugu ljudi izvan lokalne zajednice, projekt ostvaruje pravo na dodjelu dodatnih bodova. Ispunjavanjem ovog uvjeta može ostvariti maksimalnih pet (5) bodova.

Kriterij 1.9. Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda – Ako projekt omogućava povećanje vrijednosti lokalnih proizvoda te proširenje njihove upotrebe van lokalne zajednice, ispunjava kriterij za ostvarenje maksimalnih devet (9) bodova. Dobar primjer za povećanje vrijednosti proizvoda je projekt „Košara s plodovima mora“ iz Francuske (<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/seafood-baskets>).

Kriterij 1.10. Uključenost lokalne zajednice – Ako su u provedbu projekta uključeni predstavnici više sektora, pri tom misleći na javni, civilni i gospodarski sektor, projekt može ostvariti dodatne bodove. Za uključenost sva tri sektora projekt ostvaruje maksimalnih deset (10) bodova.

5 OBVEZNA DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV ZA ODOBRENJE PROMJENA U PROJEKTIMA

1. Obrazac Zahtjeva za odobrenje promjena u projektima (operacijama)

Pojašnjenje: Nositelj projekta preuzima Zahtjev za odobrenje promjena u operacijama s mrežne stranice Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/natjecaji/novi-pravilnik-o-uvjetima-kriterijima-nacinu-odabira-financiranja-i-provedbe-lokalnih-razvojnih-strategija-u-ribarstvu-2019-godina/> - pod NOSITELJ PROJEKTA) ili LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr) i popunjava ga u elektronskom obliku.

Dokument se dostavlja kao original u tiskanom obliku, ovjeren pečatom i potpisom nositelja projekta.

2. Popratna dokumentacija vezana uz Zahtjev za odobrenje promjena kojom se predmetna promjena potkrepljuje

Pojašnjenje: Nositelj projekta je dužan uz Zahtjev za odobrenje promjena dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kojom se predmetna promjena potkrepljuje, ovisno o promjeni na koju se Zahtjev odnosi.

Ako se tijekom administrativne obrade ukaže potreba za dostavom dodatne dokumentacije, Upravljačko tijelo ima pravo od nositelja projekta zahtijevati dostavu iste.

6 UPUTA ZA ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Obveze korisnika

Korisnik je dužan čuvati svu dokumentaciju vezanu uz aktivnosti za koje je ostvario potporu te staviti istu na raspolaganje za inspekciju/kontrolu na terenu te ju učiniti dostupnom i/ili istu dostaviti osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima, što uključuje ovlašteno osoblje Upravljačkog tijela, Tijela za ovjeravanje, Tijela za reviziju i tijela uključenih u revizije Operativnog programa iz članka 127. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013 kao i ovlaštenim predstavnicima Europske komisije, Europskog revizorskog suda, Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) i drugih nadležnih nadzornih/revizorskih tijela kako bi se omogućila provjera plaćanja javnog doprinosa korisniku.

Način i oblik čuvanja dokumentacije

Svi popratni dokumenti vezani uz troškove za koje je korisnik ostvario potporu iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo se čuvaju u izvornicima, osim računovodstvenih podataka koji se mogu čuvati u elektroničkoj verziji, pod uvjetom da takvi računalni sustavi ispunjavaju prihvaćene sigurnosne standarde koji osiguravaju da su pohranjeni dokumenti u skladu s nacionalnim zakonski propisanim zahtjevima i da se u njih može pouzdati u svrhu revizije.

Dokumentacija najmanje sadrži, za svaku operaciju, prema potrebi, tehničke specifikacije i plan sufinanciranja, dokument o odobravanju bespovratnih sredstava (gdje je potrebno) dokumente vezane uz postupke javne nabave, izvješća korisnika i izvješća o provedenim provjerama i revizijama izvršenim nad operacijama.

Navedeni dokumenti moraju biti evidentirani i pohranjeni na način da budu lako dostupni osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima te je korisnik dužan obavijestiti Upravljačko tijelo o točnoj lokaciji čuvanja navedenih dokumenata putem e-maila: eufondovi.ribarstvo@mps.hr.

Rok čuvanja dokumentacije

Rok za čuvanje i osiguravanje dostupnosti dokumentacije vezane uz troškove za koje je korisniku isplaćena potpora iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo je najmanje dvije godine od 31. prosinca nakon predaje računa u kojima su uključeni završni troškovi operacije. Također, korisnik je dužan dokumentaciju čuvati i osigurati dostupnost iste tijekom cjelokupnog razdoblja provođenja operacije.

7 POPIS PROIZVODA RIBARSTVA I AKVAKULTURE

TARIFNA OZNAKA KN		OPIS PROIZVODA
(a)	0301	Živa riba
	0302	Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta i drugog ribljeg mesa iz tarifnog broja 0304
	0303	Riba, smrznuta, osim ribljih fileta i ribljeg mesa iz tarifnog broja 0304
	0304	Ribljí fileti i drugo riblje meso (mljeveno ili ne), svježe, rashlađeno ili zamrznuto
(b)	0305	Riba, sušena, usoljena ili u salamuri; dimljena riba, neovisno je li kuhana ili ne prije ili za vrijeme procesa dimljenja; riblje brašno, krupica i pelete od ribe, podobni za prehranu ljudi
(c)	0306	Rakovi, u ljušturi ili ne, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; rakovi, u ljušturi, kuhani na pari ili u kipućoj vodi, rashlađeni ili ne, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; brašno, krupica i pelete od rakova, podobni za prehranu ljudi
	0307	Mekušci, u ljušturi ili ne, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; vodeni beskralježnjaci osim rakova i mekušaca, živi, svježi, rashlađeni, zamrznuti, sušeni, usoljeni ili u salamuri; brašno, krupica i pelete od vodenih beskralježnjaka osim rakova, podobni za prehranu ljudi
(d)		Proizvodi životinjskog porijekla koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz 1. i 3. poglavlja, neuporabive za prehranu ljudi:
		Ostalo
		Proizvodi od riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka; mrtve životinje iz Poglavlja III.:
	0511 91 10	Ribljí otpad
	0511 91 90	Ostalo
(e)	1212 20 00	Morske trave i druge alge
(f)		Masti i ulja i njihove frakcije, od riba, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:
	1504 10	Ulja od riblje jetre i njihove frakcije
	1504 20	Masti i ulja i njihove frakcije, od ribe, osim od riblje jetre
(g)	1603 00	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba ili rakova, mekušaca ili od ostalih vodenih beskralježnjaka
(h)	1604	Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara pripremljeni od ribljih jaja
(i)	1605	Rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci, pripremljeni ili konzervirani
(j)		Tjestenina, kuhana ili nekuhana ili punjena (mesom ili drugim tvarima) ili drukčije pripremljena, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lasanje, njoki, ravioli, kaneloni; kuskus, pripremljen ili nepripremljen
	1902 20	Punjena tjestenina, neovisno je li kuhana ili nekuhana ili drukčije pripremljena
	1902 20 10	S masenim udjelom riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka većim od 20 %
(k)		Brašno, krupica i pelete, od mesa ili mesnih klaoničkih nusproizvoda, od riba ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, neprikladni za ljudsku uporabu; čvarci:
	2301 20 00	Brašno, krupica i pelete, od riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka
(l)		Pripravci koji se koriste za prehranu životinja
	2309 90	Ostalo:
	ex 2309 90 10	Topive tvari od riba

8 PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Brojne primjere dobrih praksi možete pronaći na web stranicama LAGUR-a „Plodovi mora“ ili FARNET-a.

- **IME PROJEKTA:** [Udruživanje ribara i općine za izgradnju lokalne ribarnice](#), Rumunjska

Ribarska zadruga Olt je uz pomoć LAGUR-a i općine krenula u izgradnju zgrade za tržište s objektima koji zadovoljavaju europske standarde, što ribarima omogućuje da prodaju svoj ulov izravno. Lokalno tržište služi i kao prostor za rukovanje i dražbu. Projekt je također doveo do još jedne investicije od španjolske tvrtke koja je u partnerstvu s lokalnim ribarskim društvom otvorila obližnju jedinicu za preradu ribe. Jedinica priprema proizvode za lokalno tržište, posebice restorane u Corabii i hipermarkete na tom području.

Ukupna vrijednost projekta: 594.320,00 EUR

LAGUR: (100%) 594.320,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** [Bissetov riblji kombi](#), Velika Britanija

Ovaj projekt obuhvaćao je nabavu kombija i statičkog kioska. Riblji kiosk prodaje lokalnu ribu tijekom cijelog ljeta lokalnom stanovništvu i turistima a kombi ima uspostavljenju rutu, prodaje od vrata do vrata na lokalnom području, te isporučuje narudžbe koje se mogu izvršiti unaprijed putem telefona ili putem Facebook stranice.

Ukupna vrijednost projekta: 14.134,53 EUR

LAGUR: (50%) 7.082,26 EUR

Nositelj projekta: 7.082,27 EUR

- IME PROJEKTA: [Promocija ribarnica i ribarske/maritimne kulture](#), Nizozemska

LAGUR Noord-Holland podržao je i olakšao suradnju između tržnica/ribarnica (privatnika) u općinama Texel, Den Helder i Den Oever ulaganjem u infrastrukturu (u objekte za prodaju ribe i obrazovni centar) te ulaganjem u zajedničku web stranicu (www.versevis.nl) i ostale promotivne aktivnosti, uključujući izradu letaka, edukativnih i informativnih panela i *displeja*. To je promijenilo sam način kupovine svježe ribe u tom području, ali i pružilo mogućnosti za pridruživanje radionicama o pripremi ribe. Ovakvo poboljšano tržišno iskustvo proširilo se i na ostale lokalne proizvode poput sira, povrća, mesa i organskih proizvoda, a tijekom ljetne sezone turisti su čak imali priliku vidjeti plesne predstave i lučkim zborom u izvedbi lokalnih stanovnika. Rezultat projekta je otvaranje prodajnih prostora u kojima se može kupiti svježa riba, oživljavanje zapostavljenih luka, poticanje konkurencije na tržištu i diversifikacije te bolja suradnja između lokalnog stanovništva, gospodarskog sektora u ribarstvu s drugim sektorima.

Ukupna vrijednost projekta: 317.748,00 EUR

LAGUR: 61.374,00 EUR

Državni i JLS poticaji: 61.374,00 EUR

Privatna sredstva: 195.000,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** [Multifunkcionalni objekt – restoran, ribarnica i poslovni prostori](#)

Uz tehničku i financijsku potporu LAGUR-a North Jutland, Mogens Klausen, bivši prodavač ribe, je 2009. odlučio osnovati tvrtku koja će sve usluge koje su nedostajale na području povezati pod istim krovom. Unatoč dobroj turističkoj ponudi, nedostatak restorana i trgovina s visokokvalitetnim ribljim proizvodima bio je prevelik. Kompleks je izgrađen od temelja, a otvoren tijekom cijele godine, uključuje restoran s 30 sjedala, dimionu za preradu i ribarnicu. Oko 70% morskih proizvoda prerađenih i posluženih u restoranu (jastog, skuša, haringa, bakalar, škampi i jegulja) iz tog je područja, a samo losos se kupuje u Norveškoj. Pored toga, trgovina također koristi dva specijalizirana vozila gospodina Klausena za prodaju ribe cijeli tjedan u različitim područjima Sjevernog Jutlanda. Dimljena riba, nakon par godina poslovanja, počela se prodavati počeli prodavati u trgovinama u drugim dijelovima Danske. Planovi za budućnost uključuju izgradnju druge dimione kako bi se povećala proizvodnja prerađene ribe i na taj način kompenzirala slaba aktivnost restorana tijekom jeseni i zime. Objekt preko zime ima 6 stalno zaposlenih, dok se preko ljetne sezone broj poveća na 20. Ova inicijativa je dobar primjer multifunkcionalnog poslovanja koje je u stanju preusmjeriti svoje aktivnosti prema sezoni: zbog turističke prirode područja tijekom ljeta stavljaju veći naglasak na restoran i trgovinu; u jesen i zimu prioritet imaju dimione jer su narudžbe tada veće. Osim restorana i prodajnog prostora, objekt ima opremljene i poslovne prostore.

Ukupna vrijednost projekta: 700.000,00 EUR

LAGUR: 22.500,00 EUR

Državna potpora: 22.500,00 EUR

Privatna sredstva/drugo: 655.000,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** *CroSea, Zadar*

Uređenje i otvaranje gastro punktova je nastavak uspješno provedenog pilot projekta u organizaciji LAGUR-a „Razvoj i testiranje koncepta ponude brze hrane na temelju Jadranske ribe – CroSea“ čiji je koncept zamišljen kao priprema praktičnog, lako dostupnog i cjenovno prihvatljivog ribljeg obroka.

Hrvatska turistička ponuda obiluje ponudom brze hrane, ali nedostaje ponuda zdravije, posebice ponuda od proizvoda ribarstva i akvakulture. LAGUR Plodovi mora, zajedno sa Zadarskom županijom, Gradom Zadrom i Hrvatskom gospodarskom komorom pokrenuo je pilot projekt razvoja ponude brze hrane na temelju jadranske ribe.

CroSea je praktičan, lako dostupan i cjenovno prihvatljiv obrok koji se temelji na plavoj jadranskoj ribi (srdela, lokarda, gira) i jadranskom osliću (mol). Ciljna skupina su tzv. *Take Away* potrošači, većinom mladi, strani i domaći turisti, koji hranu konzumiraju u pokretu ili se kratko zadržavaju na mjestu ponude. Ovaj koncept je tržišno zanimljiv i ekonomski isplativ, a koristi su

višestruka: obogaćen turistički proizvod, dodatni dohodak i zaposlenost, veća valorizacija plave ribe. Kiosk, ugostiteljska kućica, bila je smještena u centru grada Zadra, na Poluotoku.

Na početku provedbenog dijela projekta, uz pomoć profesionalnog kuhara definiran je jelovnik, normativi jela, tehnologija pripreme i način prezentacije jela. Paralelno su kreirani vizuali za brend, ambalažu, promotivni materijal i vanjsko uređenje kućice. Na preporuku predstavnika Hotelijersko-turističke i ugostiteljske škole Zadar odabran je lokalni ugostitelj za pružanje ugostiteljskih usluga za potrebe projekta. Prije početka rada objekta provedena je edukacija budućih radnika u ugostiteljskom objektu, učenika spomenute škole.

Zaključno: Provedeni pilot projekt pokazuje da su turisti zainteresirani za ponudu brze hrane temeljene na jadranskoj plavoj ribi i da su zadovoljni s ovom ponudom. Ovaj projekt bi, pod pretpostavkom stvaranja lanca ugostiteljskih objekata, postao značajan prodajni kanal za sitnu plavu ribu, što bi omogućilo veći dohodak ribarima uz isti ili manji ribolovni napor. Testirani koncept je financijski isplativ i nudi lokalom stanovništvu dodatnu zaposlenost i dohodak. Projekt zadovoljava kriterij inovativnih značajki na lokalnoj razini.

- **IME PROJEKTA:** [Koristite organsko: Novi imidž šarana](#), Njemačka

Usmjerenjem na organsku akvakulturu i povećanje konzumacije šarana, njemačko područje regije Gornja Lusatia mijenja potrošačke navike i svijest o šaranima među mlađim naraštajima. Već dugi niz godina lokalni ribiči šarana na ovom području bili su svjedoci smanjenja njegove konzumacije zbog nedostatka interesa i svijesti među mlađim generacijama što se tiče kvalitete ove ribe.

U nastojanju da poboljšaju uvjete okoliša u kojem su se uzgajali šarani i da promoviraju ovu morsku vrstu, proizvođači su se odlučili za organski način uzgoja. Ovu inicijativu prati stvaranje zajedničkog identiteta njihovih proizvoda šarana uzgojenih ekološkim putem. Marketing proizvoda obavlja se zajednički, a mala skupina lokalnih uzgajivača nadgleda kvalitetu ribe.

Projekt je također uključivao dizajn i proizvodnju potrošačkih brošura i opreme za sudjelovanje na relevantnim sajmovima kako bi se proizvođačima pomoglo u promociji vlastitih proizvoda. Projekt je doveo do otvaranja prve samsposlužne trgovine organskim namirnicama, opskrbljene proizvodima ekološkog šarana.

Ukupna vrijednost projekta: 165.628,00 EUR

LAGUR: 124.221,00 EUR

Državna potpora: 41.407,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** [Obuka iz ribarstva za buduće kuhare](#), Poljska

Preko projekta suradnje organiziran je trening o ulovu i obradi ribe te pripremi regionalnih ribljih jela. Na taj način pomoglo se 60 studenata i učitelja iz Poljske gastronomske škole, kako bi bolje razumjeli potencijali ribe kao vrijedne namirnice. Takvi obrazovni tečajevi mogu biti posebno važni u zemljama ili regijama gdje nije razvijena tradicija konzumacije ribe i/ili gdje nije prepoznata njena važnost i kvaliteta. Potrošnja ribe u Poljskoj je bila jedna od najmanjih u Europi. Jedna od prepreka je bila što su se posebno lokalne vrste ribe smatrale neprivačnim i teškim za pripremu pa je vrlo malo restorana posluživalo lokalno ulovljenu ribu. Tečaj je započeo studijskim posjetom lukama, ribarskim brodicama, postrojenjima za preradu i restoranima kako bi se predstavio cijeli proces ulova, prerade i pripreme ribe. Nakon toga, slijedio je intenzivan trening iskusnih kuhara kako ribu pretvoriti u atraktivnu hranu. Studenti su također sudjelovali u promociji lokalnih ribljih vrsta.

Ovim projektom je 60 potencijalnih kuhara i učitelja iz gastronomskih škola poboljšalo svoje vještine i motivaciju za pripremu ribljih jela te su naučili povezivati lokalno ulovljenu ribu sa regionalnom kuhinjom. Uz to nastala je i kuharska knjiga koja je potaknula druge ljude da isprobavaju nove recepte koristeći lokalno ulovljenu ribu. Projekt za dugoročan cilj ima razvijati tržište kvalitetne svježe ribe u cijeloj regiji.

Ukupna vrijednost projekta:	37.730,00 EUR
LAGUR:	28.302,00 EUR
Državna potpora:	9.428,00 EUR

- **IME PROJEKTA:** [Uključivanje mladih ljudi u komercijalni morski ribolov](#), Ujedinjeno Kraljevstvo

Unatoč starenju radne snage i težem privlačenju mlađih ljudi, ribarstvo se razvija i zahtjeva nove vještine te nudi nove mogućnosti novoj generaciji kvalificiranim ribarima i ženama u tom sektoru. Cornwall i otoci Scilly LAGUR-a su financirali niz tečajeva s ciljem privlačenja mladih novaka u ribarsku industriju i ugostiteljstvo. Polaznici tečajeva su imali priliku naučiti mnogo toga o ribarstvu, ali su imali priliku i razviti vještine intervjuiranja i poboljšati način pisanja svojih životopisa kako bi pronašli što bolji posao.

Tečajeve su vodili kvalificirani instruktori od kojih su mnogi bili aktivni ili umirovljeni ribari tako da su sudionici mogli dobiti stvarni uvid u sve aspekte ribarskog sektora. Tečaj se sastojao od dvotjednog treninga na obali, a uključivao je učenje o sigurnosti, opremu, popravcima mreže, radovima na užadima, rukovanje i navigacija brodom i sl. Polaznici su s nastavkom tečajeva učili i o prvoj pomoći, preživljavanju na moru itd. Projekt je uključivao i održavanje tečajeva za mlade koji su zainteresirani za ugostiteljstvo.

Prvi krug projekta:

Ukupna vrijednost projekta: 69.500,00 EUR

Državna potpora: 12.970,00 EUR

LAGUR: 38.900,00 EUR

Privatni doprinos: 17.630,00 EUR

Drugi krug projekta:

Ukupna vrijednost projekta: 99.900,00 EUR

LAGUR: 74.925,00 EUR

Državna potpora: 24.975,00 EUR

